

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Miljödepartementet

Yttrande över förslag till ändring i industriutsläppsförordningen (2013:250) för att genomföra slutsatser om bästa tillgängliga teknik för avfallsbehandling

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

Förslaget genomför EU-kommissionens beslut (EU) 2018/1147 om fastställande av slutsatser om bästa tillgängliga teknik (s.k. BAT-slutsatser) för avfallsbehandling. Det införs två nya paragrafer i industriutsläppsförordningen som refererar till bilagan i beslutet och omfattar bland annat följande utsläpp:

- direkta och indirekta utsläpp av organiskt kol, kemisk syreförbrukning, suspenderat material, oljeindex, totalkväve, totalfosfor, fenolindex, fri cyanid, adsorberbara organiskt bundna halogener, arsenik, kadmium, krom, sexvärt krom, koppar, bly, nickel, kvicksilver och zink till en vattenrecipient
- kanaliserade utsläpp av stoft till luft från mekanisk behandling av avfall, totalt flyktigt organiskt kol och klorfluorkarboner från behandling av avfall som utgörs av eller innehåller elektrisk eller elektronisk utrustning och från mekanisk behandling av avfall med värmevärde
- kvicksilver från behandling av avfall som utgörs av eller innehåller elektrisk eller elektronisk utrustning
- ammoniak, lukt, stoft och flyktigt organiskt kol från biologisk behandling av avfall
- stoft från fysikalisk-kemisk behandling av fast eller trögflytande avfall
- flyktigt organiskt kol från omräffinerings av spillolja, fysikalisk-kemisk behandling av avfall med värmevärde och regenerering av använda lösningsmedel
- väteklorid och totalt flyktigt organiskt kol till luft från behandling av vattenbaserat flytande avfall

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

Förslagsställaren anger att industriverksamheter inom EU har krav på sig att använda teknik som på ett effektivt sätt förhindrar eller begränsar skadliga utsläpp till luft eller vatten. Tekniken ska vara den bästa som finns att tillgå. Enligt direktiv 2010/75/EU om industriutsläpp (samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar) är bästa tillgängliga teknik den mest effektiva och avancerade som finns tillgänglig för att uppnå en hög allmän skyddsnivå för miljön som helhet. För att bestämma vilken teknik som är den bästa antar EU-kommissionen genomförandebeslut, s.k. BAT-slutsatser (Best Available Technique). Slutsatser genomförs i svensk rätt med bestämmelser i 1 och 2 kap.

industriutsläppsförordningen (2013:250). De nu föreslagna bestämmelserna syftar till att genomföra kommissionens genomförandebeslut (EU) 2018/1147 om fastställande av BAT-slutsatser för avfallsbehandling.

Regelrådet finner redovisningen av bakgrund och syfte med förslaget godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

Förslagsställaren anger inga alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd.

Regelrådet gör följande bedömning. Att redovisa alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd utgör väsentliga delar av en konsekvensutredning. Såvitt Regelrådet kan bedöma finns inget handlingsutrymme för det svenska genomförandet av beslutet och således inga alternativa lösningar till den föreslagna regleringen eller en reell möjlighet att inte följa EU-kommissionens genomförandebeslut. Det hade varit önskvärt med ett kortare resonemang kring detta i konsekvensutredningen, men mot bakgrund av det begränsade handlingsutrymmet utgör avsaknad av detta inte en väsentlig brist i detta ärende.

Regelrådet finner avsaknad av redovisning av alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd godtagbar i detta ärende.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

Förslagsställaren anger att detta ärende syftar till att genomföra kommissionens genomförandebeslut (EU) 2018/1147 om fastställande av BAT-slutsatser för avfallsbehandling, i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU.

Regelrådet finner redovisningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

Förslagsställaren anger att slutsatser om bästa tillgängliga teknik som huvudregel ska följas senast den dag som inträffar fyra år efter att de offentliggjordes. Slutsatserna för avfallsbehandling offentliggjordes den 17 augusti 2018 och ska således följas senast den 17 augusti 2022. Redan för verksamhetsåret efter att BAT-slutsatser offentliggjorts (i detta fall fr.o.m. verksamhetsåret 2019) ska verksamhetsutövare som omfattas av kraven redovisa i sin miljörapport hur de följer dessa och för det fall de inte uppnår kraven, redovisa vilka åtgärder de planerar att genomföra för att uppnå dem. Förslagsställaren anger att eftersom de aktuella BAT-slutsatserna redan innan de har trätt i kraft har betydelse för vilka uppgifter verksamhetsutövare ska föra in i miljörapporter bör den föreslagna författningen träda i kraft så snart som möjligt och att det inte finns behov av övergångsbestämmelser. Förslagsställaren hänvisar vidare till Naturvårdsverkets generella och specifika vägledningar och att verket avser att komplettera med ytterligare vägledning i den omfattning som bedöms nödvändig. Förslagsställaren beskriver hur olika intresseorganisationer har deltagit i framtagandet av slutsatserna.

Regelrådet finner redovisningen av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

Förslagsställaren anger att förslaget berör verksamheter som lagrar farligt avfall, återvinner eller bortskaffar olika typer av avfall eller behandlar avloppsvatten från sådana anläggningar.

Verksamheterna omfattas av 29 kap. 56 § (90.408-i), 65 § (90.406-i), 66 § (90.405-i) och 67 § (90.435-i)

samt 28 kap. 3 § (90.15-i) i miljöprövningsförordningen (2013:251). Det anges att Naturvårdsverket utifrån de uppgifter avseende verksamhetskoder som framgår av Svenska miljörapporteringsportalen (SMP) har bedömt att ca 92 anläggningar kan komma att omfattas. Det anges dock att samtliga verksamheter som omfattas av ovanstående verksamhetskoder inte behöver omfattas av slutsatserna då det finns undantag från tillämpningsområdet. Det anges att det i författningsförslaget inte återges de verksamheter som inte omfattas av slutsatserna eftersom det skulle ge upphov till omfattande och svårlästa bestämmelser och att utformningen av författningsförslaget i denna del ligger i linje med hur andra BAT-slutsatser genomförts. Det hänvisas vidare till Naturvårdsverket vägledning om tillämpningsområde och undantag.

Regelrådet gör följande bedömning. Redovisningen av berörda företag utifrån antal och bransch är tillräcklig. Däremot borde förslagsställaren även ha resonerat kring berörda företags storlek.

Regelrådet finner redovisningen av berörda företag utifrån antal och bransch godtagbar.

Regelrådet finner redovisningen av berörda företag utifrån storlek bristfällig.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Förslagsställaren anger att slutsatserna sannolikt har begränsade konsekvenser för svenska anläggningar. Det anges att Naturvårdsverket gör bedömningen att några verksamhetsutövare kan behöva ändra sina kontroller och mätningar eller vidta åtgärder för att begränsa utsläpp. Bilden av vilka konsekvenser slutsatserna har för verksamhetsutövarna blir sannolikt tydligare efter att de avfallsbehandlingsanläggningar som omfattas har lämnat sin miljörapport för verksamhetsåret 2019.

Regelrådet gör följande bedömning. Det saknas helt såväl kvantitativa som kvalitativa uppgifter om påverkan på berörda företag. Även om det kan finnas svårigheter att ge en heltäckande bild över de samlade effekterna på företag av de nya bestämmelserna borde förslagsställaren åtminstone ha kunnat lämna några exempelberäkningar för att förklara den dragna slutsatsen om begränsade effekter.

Regelrådet finner därför redovisningen av påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet bristfällig.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

Det saknas resonemang kring förslagets påverkan på konkurrensförhållanden.

Regelrådet finner därför redovisningen av påverkan på konkurrensförhållanden för berörda företag bristfällig.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

Det saknas resonemang kring förslagets påverkan på företagen i andra avseenden.

Regelrådet finner därför redovisningen av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden bristfällig.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Det saknas resonemang kring särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning.

Regelrådet gör följande bedömning. Det hade varit önskvärt med ett resonemang kring särskilda hänsyn till små företag. Såvitt Regelrådet kan bedöma saknas dock handlingsutrymme för den svenska

regelgivaren vid utformningen av reglerna. Avsaknad av resonemang kring särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning utgör därför inte en väsentlig brist i detta ärende.

Regelrådet finner avsaknad av redovisning av särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning godtagbar i detta ärende.

Sammantagen bedömning

Konsekvensutredningen innehåller en bra beskrivning av bakgrund och syfte med de föreslagna bestämmelserna och berörda företag utifrån antal och bransch. Brister förekommer framför allt vad gäller redovisningen av påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång, verksamhet och konkurrensförhållanden, vilket utgör väsentliga delar av en konsekvensutredning. Även om handlingsutrymmet för den svenska regelgivaren är starkt begränsat är det relevant att tydliggöra vad konsekvenserna blir för företag i Sverige.

Regelrådet finner därför att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Stöd till regelgivare i konsekvensutredningsarbetet finns i [Tillväxtverkets handledning för konsekvensutredning](#).

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 5 februari 2020.

I beslutet deltog Elisabeth Thand Ringqvist, ordförande, Hanna Björknäs, Yvonne von Friedrichs, Claes Norberg och Lennart Renbjer.

Ärendet föredrogs av Anna Stattin.

Elisabeth Thand Ringqvist
Ordförande

Anna Stattin
Föredragande